

Відтворення даної інфраструктури займе не один рік, тому сьогодні ключовим інструментом забезпечення розвитку економіки країни є саме малий та середній бізнес. Державно політика повинна бути направлена забезпечення належних умов розвитку, інвестиційна підтримка малого та середнього бізнесу, впровадження безкоштовного навчання населення інформаційним технологіям, що дозволить реалізовувати стартапи малого бізнесу. Також слід оптимізувати податковий тиск на бізнес.

УДК 338.2

**ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ
В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ**

**PRINCIPLES OF ENTERPRISE MANAGEMENT IN CONDITIONS
OF DIGITALIZATION**

*канд. екон. наук А.В. Толстова, О.М.Батіна
Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)*

*PhD (Econ.) A. V. Tolstova, O. M. Batina
Ukrainian State University of Railway Transport (Kharkiv)*

Сучасні цифрові технології, проникаючи у різні сфери діяльності, здійснюють значний вплив на життєдіяльність суспільства, створюючи можливості для політичного та соціально-економічного розвитку будь-якої країни світу. Вони здатні сприяти «подоланню соціальної ізоляції, підвищенню продуктивності праці, впровадженню інновацій», «докорінно перетворити наше життя, забезпечуючи процвітання націй», а завдяки використанню економії від масштабу та мережевих ефектів формують додаткові резерви для економічного росту країн, які розвиваються [1].

Стан цифрової трансформації на вітчизняних підприємствах можна охарактеризувати такими даними [2,3]:

- понад 60 % компаній уже використовують діджитал-технології під потреби клієнта;
- до 20 % тільки починають знайомитися з діджитал та роблять перші кроки по впровадженню;
- близько 15 % компаній залучають і обслуговують клієнтів за допомогою цифрових технологій;

– лише 3–4 % компаній повністю діджиталізовані.

Отже, цифрові технології повинні бути доступними як з погляду організаційного, технічного доступу до відповідних цифрових інфраструктур, так і з фінансово-економічного погляду, тобто через створення умов і стимулів, які будуть заохочувати бізнес до цифровізації. Поширення новітніх технологій та систем управління матиме позитивний вплив на якість виробництва та надання послуг, шляхом інформаційного забезпечення усіх учасників ринкових відносин. Разом з тим, сучасні підприємства стикаються з низкою проблем, що пов'язані із технологічним оснащенням мереж, економічною безпекою, оптимальністю управлінських рішень щодо створення єдиної цифрової інфраструктури [3].

Впровадження передових цифрових та інформаційних технологій в систему управління підприємством в сучасних умовах цифровізації економіки повинно здійснюватися на основі системи принципів [4].

М.В. Руденко до базових принципів системи управління підприємств в умовах цифровізації виділяє [5]:

1) ефективність, передбачає застосування системного підходу до цифровізації управління та забезпечує мінімізацію витрат ресурсів, а також максимізацію доходів від процесів діджиталізації управління;

2) оптимальність, відповідає за послідовність та першочерговість виконання завдань щодо цифровізації управління в межах усієї системи, так і за окремими елементами;

3) комплексність, включає поєднання управлінських рішень в єдину систему, що дозволяє окреслити пріоритети, забезпечити взаємодію та прослідкувати виконання завдань щодо цифровізації за кожним окремим елементом системи;

4) результативність, націлена на одержання позитивних (кількісних та якісних) результатів за всіма показниками як абсолютними, так і відносними, в управлінні елементами системи при здійсненні заходів щодо цифровізації діяльності;

5) гнучкість, дозволяє своєчасно адаптуватися та пристосовуватися до швидко змінюваних умов зовнішнього середовища, що потребує постійного коригування управлінських рішень;

6) інтегрованість, забезпечує інтегрованість процесу цифровізації управління із загальною системою управління підприємства;

7) контроль, проявляється в узгодженні дій з виконання управлінських рішень в межах завдань щодо цифровізації управління з урахуванням змін зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства.

Серед додаткових принципів цифровізації системи управління підприємствах виділимо:

1) раціональність, проявляється в обґрунтованому управлінні всіма

Управління соціально-економічними системами в умовах неоіндустріалізації та глобалізації (людина, технології, економіка)

елементами системи з метою вирішення завдань, які ставить перед підприємством цифрова революція;

2) альтернативність, базується на необхідності аналізу та обґрунтуванні декількох варіантів досягнення поставлених цілей;

3) безперервність, передбачає безперервну роботу в напрямку удосконалення системи управління;

4) динамізм, забезпечує швидкість реагування на галопуючий розвиток технологій як у виробництві, так і в управлінні;

6) об'єктивність, дозволяє керівній ланці управління застосовувати знання об'єктивних законів в розрізі можливостей цифровізації окремих елементів системи управління.

Головним результатом впровадження цифрових та інформаційних технологій в систему управління є створення інформаційно-управлінських систем, які дозволяють автоматизувати управлінські рішення.

[1] Островий О. В. Формування державної політики цифрового розвитку: сучасні тенденції та перспективи. *Таврійський науковий вісник*. 2021. № 3. С. 85-91.

[2] Краус Н. М., Голобородько О. П., Краус К. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного характеру розвитку. – URL : http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2018/8.pdf

[3] Миколюк О. А., Бобровник В. М. Управління підприємством в умовах діджиталізації економіки. *Вісник Хмельницького національного університету* 2021, № 4. – С. 142-146

[4] Кабаков Ю. Напрямки удосконалювання систем управління: стандарти, методи або цілі підприємства? *Стандартизація. Сертифікація. Якість*. 2009. - № 2.- С. 39-42.

[5] Руденко М.В. Принципи цифровізації системи управління в сільськогосподарських підприємствах. *Вісник Черкаського університету*. 2019. - № 2. – С.95-103.